

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн та архітектури	Рівень вищої освіти	2-й (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	нормативна
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ЛАНДШАФТНОГО ПРОЄКТУВАННЯ

ОПП Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища

Семестр 1 (осінь 2026)

Викладач	Шарлай Олена Василівна, кандидат архітектури, ст. викл. кафедри «Дизайн середовища» ХДАДМ
E-mail	Helene.sharlay@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 207)
Телефон	057 706-02-46 кафедра «ДС»

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; в полі тексту листа позначити ПІБ здобувача, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 2) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — doc, docx, *ілюстрації* — jpeg, pdf.

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Теорія і методика ландшафтного проєктування» (ТіМЛП) є певний обсяг знань з історії садово-паркового мистецтва, історії мистецтв тощо. Обов'язковим є достатній рівень знань та компетенцій з основ композиції і формотворення, а також наявність практичних навичок у галузі курсового або реального проєктування.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації до самостійної роботи над теоретичною частиною курсу «Теорія

і методика ландшафтного проєктування» для здобувачів 1 курсу другого рівня вищої освіти спеціальності В2 «Дизайн» за освітньо-професійною програмою «Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища» Шарлай Олена Василівна.

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі ландшафтні проєктні розробки, дані про авторів, школи садово-паркового мистецтва, і та. ін. надаються. Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою. Helene.sharlay@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет, папір для ескізування та макетування, олівець, акварельні фарби. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Corel Draw, Photoshop. Обов'язковою умовою для студента є ведення конспекту лекцій (у зошиті чи в електронному вигляді).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Курс «Теорія і методика ландшафтного проєктування» призначений для теоретичної підготовки фахівця в галузі проєктування. Він дає змогу ознайомитись із історичними стилями в ландшафтній архітектурі та проєктними рішеннями, розширити професійні навички побудови композиційних схем об'єктів ландшафтно-архітектурної форми, що включають як геопластику, водні пристрої, малі архітектурні форми, засоби штучного освітлення та дендрологічну складову, з метою подальшого самостійного вирішення відповідних завдань дисципліни «Теорія і методика ландшафтного проєктування».

Головна *мета* дисципліни – Опанування студентами комплексу знань та навичок в проєктуванні об'єктів ландшафтно-архітектурної форми, основ дендрології та геодезії, засвоєння сучасних підходів з дослідження психології сприйняття ландшафтного середовища.

Завдання дисципліни:

- Ознайомити здобувачів із основними етапами історії садово-паркового мистецтва.
- Ознайомити здобувачів із сучасними тенденціями і методами ландшафтного дизайну.
- Ознайомити здобувачів з основами дендрології, типами і видами рослин і їх морфологічними особливостями.
- Навчити виявляти структури і характеристики оточення, що впливають на формування образу ландшафтного об'єкту.
- Опанувати сучасні принципи формування ландшафтних композицій в залежності від проєктного завдання.

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог [Стандарт вищої освіти України за спеціальністю «Дизайн» для другого (магістерського) рівня вищої освіти] Електронний ресурс. Режим доступу:

<http://osvita.ua/master/spec-master/63144/>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
Загальні компетентності(ЗК): ЗК3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Фахові компетентності(ФК): ФК8. Здатність вести ефективну економічну діяльність у дизайну. сфері	ПРН2 Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми. ПРН13. Соціально свідомо та відповідально формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності. ПРН16. Знати види об'єктів інтелектуальної власності; володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати на практиці правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Здобувачі ознайомлюються з історичними особливостями та сучасними тенденціями в проєктуванні об'єктів ландшафтної архітектури, особливостями композиційних рішень, впливом дендрологічної та ботанічної складової на її створення, сучасними обробними матеріалами. Методика викладення передбачає курс лекцій, що супроводжується відео матеріалами, а також одночасне виконання практичних завдань, з метою закріплення матеріалу.

Дисципліна вивчається протягом першого семестру 1-го (3 кредити ECTS відповідно до Європейської кредитно трансферної системи (ECTS) за вибором віщого навчального закладу, вивчається в обсязі 90 навчальних годин, в тому числі 20 годин - лекційні заняття, 10 годин – практичні заняття, 60 годин — самостійна робота). Всього курс має 2 модулі і 14 тем.

МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА І ОСНОВИ ДЕНДРОЛОГІЇ.

Змістовий модуль 1.Історія садово-паркового мистецтва

Тема 1. . " Сади древнього Єгипту, Вавілону, античної Греції, мавританської Іспанії, сади Середньовіччя." Знайомить з історією формування приватних садів древнього світу, публічних садів древньої Греції, древньоримських вілл і садів середньовіччя на прикладі монастирських і «ботанічних» садів. Містить опис основних планувальних і об'ємно-просторових рішень і основні стилістичні ознаки.

Тема 2." Сади італійських вілл часів Відродження, регулярні парки французького класицизму". Містить опис особливостей впливу символічних і ідеологічних змістів на формування стилістичних концепцій в садово-парковому мистецтві. Містить опис основних планувальних і об'ємно-просторових рішень і основні стилістичні ознаки.

Тема 3."Пейзажні англійські парки, європейські сади епохи модернізму". Містить опис особливостей впливу ідей європейського лібералізму на формування концепцій пейзажного парку, зародження романтичного стилю в садово-парковому мистецтві Європи кінця 19 ст. Надається опис основних планувальних і об'ємно-просторових рішень і основні стилістичні ознаки. Сучасні тенденції озеленення міських громадських просторів. Вертикальне озеленення фасадів, сади на даху, міський город". Містить опис сучасного стану і місця ландшафтної архітектури в формуванні образу оточуючого середовища.

Тема 4." Поняття абсолютних і відносних відміток, уклону. Робота з водяним рівнем. Формування геопластики рельєфу (огорожі, доріжки, сходи, пандуси, підпірні стіни,

тераси)". Містить інформацію про користування геодезичними зйомками, методи фіксації кута нахилу рель'єфу, методи формування рель'єфу.

Надається інформація про методи формування просторів з використанням, доріжок, сходів, пандусів, підпірних стін, терас. Розглядаються параметри, що описують характеристики оточення, які впливають на формування образу архітектурного середовища у свідомості людини.

Змістовий модуль 2. Основи дендрології

Тема 5. "Основні види зелених насаджень, хвойні та листяні породи, морозостійкість, світло- та тіньолюбові рослини, гігрофіти, ксерофіти та мезофіти. Вимоги рослин до ґрунтів, довжина життя рослин, тривалість цвітіння". Надаються основні відомості про класифікацію рослин та про умови, що забезпечують їх тривалу декоративність.

Тема 6. " Морфологічні особливості рослин: форма крони, фактура крони, варіанти забарвлення листя, характер цвітіння". Містить опис морфологічних характеристик деревинних рослин та їхні вимоги до умов ділянки.

МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Змістовий модуль 3. Проєктування ландшафтних груп

Тема 7. «Елементи ландшафтного дизайну». Надається інформація про методи формування просторів з використанням, доріжок, сходів, пандусів, підпірних стін, терас.

Тема 8. " Композиційні принципи побудови просторів у ландшафті, формування межі, зелені огорожі, схеми формування ландшафтних груп". Містить опис основних композиційних характеристик простору. Поняття вісі, динамічної симетрії, композиційного акценту, масштабності простору, складання схем і дуальних пар: «єдність і різноманітність, контраст і нюанс; колір, кут зору і сприйняття; світло і тінь перспектива: лінійна, повітряна ». Розглядаються поняття «межі простору», «масштабність», «композиційний акцент», «домінанти», «групи», наводяться приклади використання цих характеристик при формуванні ландшафту.

Тема 9.. Розробка планувального рішення ландшафтної групи, дендроплану та розгортки.

Склад проєкту:

дендроплан (М:100),
експлікація,
розгортка (М:100),
відомість садивного матеріалу,
тривимірні візуалізації
Презентація проєкту

Тема 10. Розробка планувального рішення ландшафтної групи, дендроплану та розгортки.

Склад проєкту:

дендроплан (М:100),
експлікація,
розгортка (М:100),
відомість садивного матеріалу,
тривимірні візуалізації
Презентація проєкту

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзамен. Для отримання оцінки екзамену достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи. Для тих здобувачів, які бажають покращити результат, передбачені письмові роботи з підготовки статей, тез конференцій за обраними темами дисципліни (5 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії із здобувачами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та здобувачами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять здобувач повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Теорія і методика ландшафтного проєктування» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проєктної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Для виконання практичних завдань заборонено використовувати штучний інтелект. Здобувач, який без поважних причин (хвороба, або причини, узгоджені з деканом факультету), не набрав необхідну кількість балів хоча б по одному з завдань модулю, отримує 0 балів, в цьому випадку йому не зараховують увесь модуль. Неприбуття здобувача на проміжний контроль у встановлений термін без поважних причин оцінюється нульовим балом (0 балів). Повторний перегляд теми (елементу модуля) в цьому випадку не дозволяється.

Додаткові дні звітності встановлюються викладачем (узгоджуються на засіданні кафедри) в кінці першого, другого і третього місяців семестру для здобувачів, що пропустили контрольну атестацію з поважних причин, підтверджених документально, і таких, що мають направлення від декану факультету. Здобувачі, які мають заборгованість не з поважної причини, мають ліквідувати її тільки протягом залікового тижня семестру.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційного перегляду. Для допуску до екзаменаційного перегляду з дисципліни необхідно отримати не

менш 60 рейтингових балів. Під час екзаменаційного перегляду здобувач може отримати від 1 до 10 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, складає 100 балів в межах виконаної програми курсу.

Якщо під час рубіжного контролю здобувач відсутній, він втрачає право отримати бали за проєкт. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостівки із вказаною датою перездачі проєкту.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА, ОСНОВИ ДЕНДРОЛОГІЇ І ГЕОДЕЗІЇ						
Змістовий модуль 1.1. Історія садово-паркового мистецтва.						
1 тиждень	1	Лекційні самостійні	/Сади древнього Єгипту, Вавилону, античної Греції, мавританської Іспанії, сади Середньовіччя." Знайомить з історією формування приватних садів древнього світу, публічних садів древньої Греції, древньоримських вілл і садів середньовіччя на прикладі монастирських і «ботанічних» садів. Основні планувальні і об'ємно-просторові рішення і основні стилістичні ознаки.	2/2	Читання лекції	Складання конспекту
2 тиждень	2	Лекційні самостійні	/Сади італійських вілл часів Відродження, регул яр-ні парки французького класицизму". Містить опис особливостей впливу символічних і ідеологічних змістів на формування стилістичних концепцій в садово-парковому мистецтві. Планувальні і об'ємнопросторові рішення і основні стилістичні ознаки.	2/2	Читання лекції	Складання конспекту
3 тиждень	3	Лекційні / самостійні	Пейзажні англійські парки, європейські сади епохи модернізму". Містить опис особливостей впливу ідей європейського лібералізму на формування концепцій пейзажного парку, зародження	2/2	Читання лекції	Складання конспекту

			романтичного стилю в садово-парковому мис-тецтві Європи кінця 19 ст. Надається опис основних планувальних і об'ємно-просторових рішень і основні стилістичні ознаки. Сучасні тенденції озеленення міських громадських просторів. Вертикальне озеленення фасадів, сади на даху, міський город ". Опис сучасного стану і місця ландшафтної архітектури в формуванні образу оточуючого середовища. Видача тем реферату.			
Змістовий модуль 1.2. Основи дендрології і геодезії						
4-5 тиждень	4	Лекційні / самостійні	Поняття абсолютних і відносних відміток, уклону. Робота з водяним рівнем. Формування геопластики рельєфу (огорожі, доріжки, сходи, пандуси, підпірні стіни, тераси).	4/4	Читання лекції Консультації з викладачем за темою реферату	Складання конспекту Пошукові матеріали приносять на заняття
Змістовий модуль 2. Основи дендрології						
6 тиждень	5	Лекційні / самостійні	Основні види зелених насаджень, хвойні та листяні породи, морозостійкість, світло- та тіньолюбові рослин Складання каталогу рослин	2/6	Читання лекції Консультації з викладачем за темою реферату	Складання каталогу рослин
7-8 тиждень	6	Лекційні / самостійні	Морфологічні особливості рослин: форма крони, фактура крони, варіанти забарвлення листя, характер цвітіння.	4/6	Читання лекції Консультації з викладачем за темою реферату	Складання каталогу рослин
МОДУЛЬ 2. ПРОЄКТУВАННЯ В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ Змістовний модуль 3 Проєктування ландшафтних груп						
9 тиждень	7	Лекційні / самостійні	Елементи ландшафтного дизайну Методи формування просторів з використанням, доріжок, сходів, пандусів, підпірних стін, терас.	2/4	Читання лекції	Складання конспекту
10 тиждень	8	Лекційні / самостійні	Композиційні принципи побудови просторів у ландшафті, формування межі,	2/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи

			зелені огорожі, схеми формування ландшафтних груп.		проєкту	приносять на заняття
11-12 тиждень	9	Практичні самостійні	Розробка планувального рішення ландшафтної групи, дендроплану та розгортки. Склад проєкту: дендроплан (М:100), експлікація, розгортка (М:100), відомість садивного матеріалу, тривимірні візуалізації Презентація проєкту	4/14	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносять на заняття
13-15 тиждень	10	Практичні/самостійні	Тема 10. Розробка планувального рішення ландшафтної групи, дендроплану та розгортки. Склад проєкту: дендроплан (М:100), експлікація, розгортка (М:100), відомість садивного матеріалу, тривимірні візуалізації Презентація проєкту	6/16	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносять на заняття

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–45	0–45	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна графічна подача проєкту тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання,

			але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на екзамен без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота										Експертний перегляд	Сума
1 модуль						2 модуль					
Змістовий модуль1				Змістовий модуль2		Змістовий модуль3					
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	20	80-100
35-40						35-40					

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за виступ на конференції за темою проєкту (3-5 балів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

- Кривуц С.В., Бган А.Б. Стрінг-арт як засіб формування дизайну сучасних арт об'єктів: матеріали І Всеукраїнської студентської наукової конференції, м. Дніпро, 2021р. Т. 2. С.39-40.
- Кривуц С.В. Вища освіта дизайнера в умовах воєнного стану: стратегічні напрямки, підходи, методи. // Культуротворчий потенціал сучасної освіти : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 вересня – 12 жовтня 2025 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. С.28-30.
- Кривуц С.В., Пікущий О. Дерево в сучасному дизайні середовища: традиційний та інноваційний підходи: матеріали міжн. наук.-практичн. конференції «Topical issues of modern science and education». SPC “Sci- conf.com.ua”, м. Харків, 2021р. С.961-964.
- [Лукас Филипп](#) Маленький сад. . Лондон: [Frances Lincoln](#). 2021. 384с.

5. Пилипчук О.Д., Кривенко О.В. Використання сучасних напрямків образотворчого мистецтва у проектно-дизайнерській практиці як засобів організації естетичного предметно-просторового середовища. Збірник наукових праць. «Містобудування та територіальне планування». Київ: КНУБА. 2020. Вип. № 75. С. 317–327.
6. [Урсула Бьюкен](#) Англійський сад. Лондон: [FrancesLincoln](#). 2019. 320с.
7. Шарлай О.В. Вертикальне озеленення фасадів як засіб гуманізації міського архітектурного середовища. Український мистецтвознавчий дискурс Випуск 1 Київ. «Гельветика»2025 С.218 -224
8. Шарлай О.В.. Тенденції у формуванні громадських просторів з урахуванням потреб міської спільноти // Матеріали 4th International Scientific and Practical Conference "Achievements of Science and Applied Research" November 10-12, 2025 Dublin, Ireland С.19-22. 0.1 д.а.
https://www.eoss-conf.com/wp-content/uploads/2025/11/Dublin_Ireland_10.11.25.pdf
9. Шарлай О.В. Вплив характеристик міської спільноти на формування архітектурного середовища громадських просторів в умовах реконструкції. //Матеріали 2 Міжнародній науково-практичній конференції «Modern Challenges in Economic and Technological Innovation» Bologna Italy. 2026. С. 45-48
<https://isu-conference.com/en/archive/modern-challenges-in-economic-and-technological-innovation-04-03-26/>

Допоміжна

10. Бондаренко І.В., Туманов І.М. Тітаренко Н.О. Арт-ландшафти в дизайні сучасного середовища та їх характеристики. Збірник наукових праць. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. Харків: ХДАДМ, 2019. № С. 12-15.
11. Демченко О. О., Ковалевський С. Б., Березівський Л. М., Соботович А. Л. Проектування ландшафтних об'єктів: навч. посіб. Ч.2. Дендропроєктування / Київ: НУБіП України, 2018. 206 с.
12. [Равен С.](#) Яскравий сад. Лондон: [FrancesLincoln](#), 2001.168с.
13. Родичкина И. Д. Ландшафтна архітектура: Короткий довідник архітектора. Київ: Будівельник, 2020. 336 с.
14. Шарлай О.В. Інноваційні методи вертикального озеленення архітектурних об'єктів. Збірник наукових праць «Науковий вісник будівництва». Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ. 2018. Т.91. №1. С.5-11.
15. Шмиг Р.А., Боярчук В. М., Ландшафтна архітектура. [Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури](#) .Львів: Триада плюс, 2020.116 с.

Інформаційні ресурси

16. Blanc P. The Vertical Garden. From nature to the city. Revised and updated. New York; London: W.W. Norton & Company, 2012: URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/http://www.yankodesign.com/2012/01/30/window-gardens/>
17. Edificio Consorcio Santiago de Enrique Browney Borja Huidobro | diseno arquitectura.cl: URL
18. Organic Building: URL: <https://inhabitat.com/organic-building-in-osaka-is-clad-with-plant-filled-pockets/>
19. Window Gardens: URL: <https://www.thegardenglove.com/diy-indoor-herb-gardens>
20. Біологічний бетон: як створити зелену стіну в екстер'єрі : URL: <https://www.vashsad.ua/landscape-design/architecture/articles/show/7646/>
21. Вертикальні сади Патрика Бланка: URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Vertical-Gardens-As-A-Restoration-Component-In-A-Patel-Verma/245605918a914677ead18da7d7446c0400c612dd>
22. Модульні плитки для вертикального озеленення «Жива стіна» от Еміліо Ллобата: URL: <http://bloglandshafta.com/>
23. Косик О. Формування комфортного міського середовища: засада утримання зелених зон [Електронний ресурс] // Сучасні проблеми архітектури та

- містобудування. – Київ : КНУБА, 2024. № 64. – Режим доступу: <https://pdfs.semanticscholar.org/48a9/381e4801967522a942c800ce9f5abdec1987>.
24. Кравченко Д. В. Зелені насадження як фактор екологічної безпеки урбанізованих екосистем [Електронний ресурс] // Екологічна безпека та природокористування. – 2023. – № 32(1). – Режим доступу: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/10f9d547-4eb2-48d6-ad5c-549af5eb4a84/content>
25. Глущенко М. В., Бадяєв В. М. Озеленення урбаністичного середовища // Стан і майбутнє лісового господарства, переробляння деревини та землевпорядкування: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 07-08.10.2024 – Київ : Біотехуніверситет, 2024. – С. 112-118. – Режим доступу: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/conf-07-08-10-24-mater.pdf>
26. Черноносова Т. О. Міське зелене будівництво : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання галузі знань 19 – Архітектура та будівництво зі спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія, освітня програма «Міське будівництво та господарство» Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 70 с. Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/65613/1/2023%20Л%20репоз%20Черноносова.pdf>